

Aan de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie voor Sociale Zaken en
Werkgelegenheid in de Tweede Kamer der Staten Generaal

Per email: cie.szw@tweedekamer.nl

CC: de minister van SZW, de heer drs. W. Koolmees
de staatssecretaris van SZW, de heer B. van 't Wout

Datum

18 januari 2021

Ons kenmerk

21-013/KJ/PvdH/tvm

Betreft / Onderwerp

FNV reactie: Initiatiefnota

Doorkiesnummer

Email contactpersoon

Patricia.vanderheijden@fnv.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Kamerleden,

Op 27 januari as. bespreekt u de Initiatiefnota van de leden Jasper van Dijk en René Peters “Aan de slag in het Sociaal Ontwikkelbedrijf; op naar een gerevitaliseerde Sociale Werkvoorziening”

Zoals u in de nota kunt lezen, is het FNV voorstel “Recht op werk” voor CDA en SP een aanleiding geweest om deze notitie tot stand te brengen. De FNV heeft waardering voor dit initiatief en hoopt dat hiermee het recht op werk in of met behulp van een sociaal ontwikkelbedrijf voor mensen met een arbeidsbeperking een stap dichterbij komt.

Alleen op die manier gaat het lukken om de ruim 100.000 mensen met een arbeidsbeperking, die nog aan te kant staan, aan het werk te helpen en te houden. Zeker nu de coronacrisis zorgt voor guur weer op de arbeidsmarkt. Recht op werk houdt in dat men een beroep kan doen op ondersteuning naar en tijdens werk door het sociaal ontwikkelbedrijf. Een dienstverband bij een reguliere werkgever is daarbij het uitgangspunt. In sommige situaties zijn onder vormen onmisbaar: via het sociaal ontwikkelbedrijf individueel of in een groep gedetacheerd bij een reguliere werkgever, individueel of in een groep aan het werk in het sociaal ontwikkelbedrijf. Het Sociaal ontwikkelbedrijf kenmerkt zich bovendien door een vangnet wanneer het werk ophoudt of vervalt. Het vangnet houdt in dat men snel weer naar passend nieuw werk wordt begeleid. Dit om te voorkomen dat iemand thuis komt te zitten zonder inkomen, met alle sociale en maatschappelijke schade die daar vaak mee gepaard gaat. Ontwikkeling speelt daarbij een belangrijke rol.

De term sociale ontwikkelbedrijven is door sommigen overgenomen als nieuwe naam voor SW bedrijven of sociale werkbedrijven. Wat wij voorstaan behelst echter meer dan een naamswijziging. Het gaat om het vormen van toekomstbestendige sociale ontwikkelbedrijven die aan alle in ons voorstel genoemde voorwaarden voldoen (waaronder: springplank naar regulier werk, passend werk, ruimte voor ontwikkeling, vangnet, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en de afwezigheid van werken zonder loon).

De indieners van de initiatiefnota vragen het CPB om te berekenen hoeveel extra geld er nodig is voor het aan de slag helpen van mensen met een vergrote afstand tot de arbeidsmarkt. Daarbij wordt rekening gehouden met de economische én maatschappelijke waarde van het hebben van werk. Waardevol om te doen maar de FNV heeft hierin al voorwerk gedaan. De FNV heeft namelijk al laten berekenen wat het kost om mensen met een arbeidsbeperking via sociale werkbedrijven naar en tijdens werk te begeleiden. Het blijkt met een overzienbare investering goed haalbaar om op deze manier meer mensen aan het werk te helpen: Financiële onderbouwing Sociaal Ontwikkelbedrijf.

Het gaat kort gezegd om een extra investering van gemiddeld 2000,- per persoon die we aan het werk willen helpen en houden.

Hoe groot de totale investering is, hangt af van het aantal mensen dat recht op werk krijgt. Daarnaast is er nog extra geld nodig om te komen tot fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden voor deze kwetsbare groep. De onderhandelingen voor een dergelijke cao zijn op dit moment bezig, maar één ding is zeker: de huidige budgetten in de Participatiewet gaan - in tegenstelling tot de verplichtingen van werkgevers op grond van de Wet Arbeidsmarkt in Balans - uit van arbeidsvoorwaarden op het niveau van het wettelijk minimum. Deze zijn dus niet toereikend om tot een adequate cao te komen voor de werknemers in nieuw beschut werk of gedetacheerd werken bij in een garantiebaan.

Op korte termijn zou het extra benodigde budget kunnen worden gerealiseerd door een aantal aanpassingen in de financieringsstructuur van de Participatiewet. In ons rapport "De waarde van werk verzilveren", doen we daarvoor de volgende voorstellen:

1. De verdeling van het Participatiebudget nieuwe doelgroep baseren op gerealiseerde aantallen loonkostensubsidie.
2. Het budget voor de WSW voor de periode 2021-2025 ongemoeid laten en jaarlijks aanpassen aan de loon-prijsontwikkeling (LPO).
3. Verhogen van het landelijke Participatiebudget en overeenkomstig aanpassen van het BUIG-budget, om het gebruik van loonkostensubsidie te stimuleren en daardoor het beroep op bijstandsuitkeringen geleidelijk te verminderen.
4. Verhogen van het Participatiebudget en overeenkomstig aanpassen van de uitvoeringskosten in het Gemeentefonds waardoor middelen gericht worden ingezet.

Voor de langere termijn is een structurele verruiming van de participatiemiddelen noodzakelijk.

Het concept van een sociaal ontwikkelbedrijf als oplossing voor het probleem dat nog zoveel mensen met een arbeidsbeperking werkloos aan de kant staan, is in de verkiezingsprogramma's van SP, CDA, PVDA, D66, GroenLinks en de ChristenUnie terug te vinden.

Wij hopen dan ook dat u bereid bent om met ons en de indieners van de nota de volgende stap te zetten naar realisatie. Zeker nu de baankansen voor deze groep kwetsbare werkzoekenden eerder afnemen dan toenemen en er voorlopig ook geen uitzicht is op verbetering van die situatie.

Met vriendelijke groet,

Kitty Jong
Vicevoorzitter FNV